

Национални акциони план запошљавања за 2015. годину

УВОД

На основу Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 88/10), Национални акциони план запошљавања за 2015. годину (у даљем тексту: НАПЗ), представља основни инструмент за спровођење активне политике запошљавања, којим се дефинишу циљеви и приоритети и утврђују програми и мере политике запошљавања који ће се реализовати у току 2015. године.

НАПЗ представља операционализацију Националне стратегије запошљавања за период 2011–2020. године („Службени гласник РС”, број 37/11), а у изради овог документа и дефинисању циљева и приоритета политике запошљавања учествовали су социјални партнери, релевантне институције и остале заинтересоване стране.

I МАКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР

1. Макроекономски трендови

Привреда Републике Србије у 2013. години забележила је раст бруто домаћег производа (БДП) од 2,5%, што је охрабрујуће побољшање после пада у 2012. години од 1,5%. Међутим, може се закључити да се ради о позитивном искорак, пре него о одрживом преокрету, с обзиром да се у 2014. години очекује стагнација привредне активности, посебно имајући у виду катастрофалне последице мајских поплава. Европска банка за обнову и развој је почетком маја 2014. године, дакле пре поплава, дала прогнозу раста БДП за 2014. годину од 1%. Највећи допринос расту у 2013. години дали су пољопривреда, са растом од преко 20%, као и више него удвостручени извоз Фиат Аутомобила Србија. Ови изузетни резултати не могу се поновити у 2014. години, у којој неће бити алтернативних покретача раста сличне снаге.

Остварени буџетски дефицит у 2013. години од 5,7% БДП-а веома је висок. Јавни приходи били су нижи од планираних, а дефицит се одржао на планираном нивоу смањењем капиталних инвестиција, али и резovima у субвенцијама и у набавци робе и услуга. Пад јавних прихода настављен је и у 2014. години, што је највећи системски проблем, као наличје мера фискалне консолидације и извор додатних рецесионих притисака.

На крају 2013. године јавни дуг достигао је ниво од 63,5% БДП-а (са укљученим укупним дугом локалне самоуправе) и наставља да расте и током 2014. године. Да би се преокренула растућа путања јавног дуга и тако избегла његова криза потребно је да се фискални дефицит са садашњег нивоа од преко 7% БДП-а сведе на око 3% БДП-а, што ће бити могуће најраније у 2017. години. Како би се то остварило, приступиће се снажном краткорочном смањењу дефицита већ у другој половини 2014. и првој половини 2015. године, али и спровођењу најављиваних реформи (јавна предузећа, зараде и запошљавање у јавном сектору, пензијски систем, систем субвенција и друго), од којих се очекује да обезбеде уштеде у средњем року. Подједнако важно, реформски

пакет укључује и креирање повољног пословног окружења које треба да створи услове за веће инвестиције и ново запошљавање.

Инфлација је у 2013. готово заустављена и од јануара до децембра била је свега 2,2%, а на међугодишњем нивоу 3%. Главни разлози за пад инфлације су ниска домаћа тражња, пад цена пољопривредних производа и стабилан курс динара. Слични трендови се настављају и у првој половини 2014. године, упркос једнократног повећања административних цена у јануару и повећања ниже стопе ПДВ-а са 8 на 10%.

Курс динара је стабилан у дужем периоду, али је под одређеним депрецијацијским притисцима што доводи до смањивања девизних резерви Народне банке Србије (НБС). НБС је континуираном продајом девизних резерви и одржавањем релативно високе референтне каматне стопе упркос ниској инфлацији активно подржавала стабилност курса. Према је таква политика позитивна са становишта очувања макроекономске стабилности, предвидивости пословања и контроле раста јавног дуга, њена цена огледа се у додатном слабљењу тражње и ликвидности привредних субјеката, као и у извесном исцрпљивању девизних резерви.

Текући дефицит је у 2013. години износио око 5% БДП-а и био је упола мањи у односу на 2012. годину, услед високог раста извоза и ниског раста увоза, који је био под утицајем смањења домаће тражње. Ипак, потребно је даље смањивање текућег дефицита. Капитални биланс је био позитиван као резултат даљег задуживања државе.

2. Оквир макроекономске политике и структурних реформи

Оквир макроекономске политике и структурних реформи дефинисан је Фискалном стратегијом за 2014. годину са пројекцијама за 2015. и 2016. годину, Претприступним економским програмом Владе Републике Србије за 2014. годину, као и Експозеом председника Владе Републике Србије од 27. априла 2014. године.

Примена кредибилног средњорочног плана структурних реформи, заједно са мерама фискалне консолидације, представља кључни предуслов за покретање привредног раста заснованог на повећању инвестиција, извоза и запослености. Препреке привредном расту које је неопходно превазићи укључују:

- Изражену интервенцију државе у економију
- Административне препреке и регулаторне рестрикције пословању,
- Недостатак конкуренције у одређеним секторима,
- Неадекватне институционалне капацитете,
- Велики удео неформалне економије.

Како би елиминисала ове структурне препреке расту, Република Србија настоји да обликује своју транзицију према интегрисаном, паметном, одрживом и инклузивном расту, који ће бити подржан добром управом.

У експозеу премијера истакнута су три главна задатка. Први задатак је доношење опсежног и детаљног пакета реформи од стране Народне скупштине Републике Србије у циљу стварања пуног тржишног окружења и елиминисања корупције. Други задатак односи се на развијање приватног сектора давањем подстицаја малим и средњим предузећима како би се повећала запосленост у приватном сектору, и олакшао трансфер запослених из јавног у приватни сектор у

склопу дугорочне оријентације да се приватни сектор учини привлачнијим за рад од јавног сектора. Трећи задатак односи се на консолидацију буџета смањењем трошкова и повећањем прихода. Главни изазов фискалне и опште макроекономске политике у 2015. години и касније биће „преобликовање“ јавних финансија тако да буде могуће зауставити буџетски дефицит и одржати земљу изван кризе јавног дуга, с једне стране, и подржати извозно оријентисан раст и на њему засновано ново запошљавање, с друге стране.

Пакет реформи укључује смањење броја запослених у јавном сектору и висине њихових зарада на ниво који може да издржи приватни сектор из чијих средстава се зараде и финансирају. После привременог пада, зараде у јавном сектору би се увећавале како би до краја 2016. године нешто премашиле ниво с почетка 2014. У међувремену, остварила би се потпуна професионализација управљања јавним предузећима и елиминисање губитака у тим предузећима. До краја 2016. године треба да буде окончан процес приватизације и решен статус државних и друштвених предузећа, као и оних у реструктурирању. Нова визија развоја подразумева ослањање на приватни сектор и преношење ресурса и запослених из јавног сектора у приватни сектор.

У наредне три фискалне године предвиђено је спровођење мера фискалне консолидације које обезбеђују смањење фискалног дефицита и последично јавног дуга. У циљу отклањања непосредне опасности од кризе јавног дуга и стварања претпоставки за заустављање његовог даљег раста предвиђен је пакет мера за стабилизацију јавних финансија и опоравак привреде и то:

- смањење масе зарада у јавном сектору;
- повећање прихода – пре свега кроз системску борбу против сиве економије и др;
- смањење субвенција јавним предузећима;
- уштеде на робама и услугама;
- коришћење јефтинијих кредита;
- промена пословног амбијента - измена прописа о раду у циљу повећања флексибилности тржишта рада, поједностављење процеса издавања грађевинских дозвола и других кључних процеса за пословање.

Такође су предвиђене структурне реформе: система социјалне заштите, државне управе, пензијског система, пореског система и реформе здравства, школства и науке.

Посебна област реформе односи се на предузећа у реструктурирању. Индиректне субвенције су вишеструко веће од директних и оне подразумевају пропуштenu наплату јавних прихода и толерисање неплаћања текућих обавеза и дуговања. Оне имају и снажнији негативан утицај на пословно окружење, кроз ширење ланца великвидности и урушавање кредибилитета мера усмерених ка јачању финансијске дисциплине.

Министарство привреде је припремило нове законе о приватизацији и стечају. Довршетак процеса приватизације друштвеног капитала очекује се до краја 2016. године. У портфолију Агенције за приватизацију остало је укупно 584 предузећа која запошљавају око 100.000 радника, док је 161 предузећа која запошљавају око 50.000 радника у поступку реструктурирања. Новим прописом о приватизацији и изменама прописа о стечају уредиће се начини и поступци реструктурирања и приватизације ових предузећа, стечајни поступак и финансирање социјалних програма за вишкове запослених у овим предузећима.

Правна сигурност пословања, инвестирања и запошљавања у Републици Србији захтева стабилно и предвидиво пословно окружење. У области регулаторних реформи већ је остварен значајан напредак, али се планира интензивирање рада у правцу даљег поједностављивања прописа уз јачање регулаторне анализе утицаја нових закона, модернизовање пореске и царинске администрације, и координисање инспекцијских послова, рационализацију поступка уписа и преноса земљишта, скраћивање поступка издавања грађевинских дозвола и сл.

Реформа прописа који регулишу тржиште рада и институције тржишта рада представља важан елемент структурних реформи, са основним циљем да се подстакне отварање радних места у приватном сектору уз задржавање неопходне равнотеже између интереса послодаваца и запослених.

Један од основних циљева свих структурних реформи је повећање стопе запослености. Реформа институционалног оквира за функционисање тржишта рада има за циљ да се повећа његова флексибилност и запошљавање радника учини јефтинијим и мање ризичним за послодавца, водећи рачуна да то не буде на уштрб суштинских интереса и мотивације запослених.

Усвајање измена Закона о раду очекује се током лета 2014. године. Сет реформи заснован на принципима флексибилности укључивао би повезивање права на отпремнину са радним стажом код тренутног послодавца уместо са целокупним радним стажом, флексибилније прописе који регулишу радно време, продужење трајања рада на одређено време на две године, поједностављивање комплексне регулативе у процесу заснивања и престанка радног односа и друго.

У склопу процеса придруживања Европској унији, размотриће се могућности за увођење додатних механизма заштите радника и подстицања укључивања на тржиште рада и запошљавања, што ће, између осталог, обухватити и уређење правног оквира за samozapošljavanje, а размотриће се могућност и за имплементацију мера из програма за запошљавање и социјалну политику ЕУ, као и могућност увођења подстицаја за укључивање на тржиште рада и др.

Паралелно са реформом законодавства, интензивираће се активности на унапређењу ефикасности инспекцијских служби (пре свега Инспектората за рад), у циљу јачања надзора над применом нових, флексибилнијих норми радног законодавства. Такође, интензивнија и ефикаснија инспекцијска активност неопходна је и у склопу борбе против неформалне економије, што је истакнуто као један од приоритета фискалне консолидације.

II СТАЊЕ И ТОКОВИ НА ТРЖИШТУ РАДА

1. Трендови на тржишту рада и опречна динамика тражње за радом и понуде рада

На основу годишњих података Анкете о радној снази може се закључити да је пораст БДП-а у 2013. години, који је највећи забележен од отпочињања економске кризе, у великој мери утицао на успоравање негативних трендова на тржишту рада. С друге стране, аутономни притисци са стране понуде рада до којих је дошло услед реалног пада нерадних доходака становништва прелили су се у повећање укупне

активности и запослености. Последично, у односу на 2012. годину, сви базични показатељи тржишта рада кретали су се у позитивном смеру. Стопа активности становништва радног узраста (15-64) порасла је са 60,1% на 61,6%, стопа запослености је порасла за нешто више од 2 процентна поена са 45,3% на 47,5%, док је стопа незапослености опала, са 24,6% на 23,0%. Овде се ради о годишњим просецима, док је побољшање још убедљивије када се упореде индикатори тржишта рада у октобру 2013. са онима из октобра 2012. године.

Табела 1. Трендови на тржишту рада током економске кризе 2008-2013. године, становништво 15-64, годишњи просеци

Година	Становништво радног узраста	Активно становништво	Запослени	Незапослени	Стопа активности	Стопа запослености	Стопа незапослености
2008.	4.936.124	3.094.293	2.649.326	444.967	62,7%	53,7%	14,4%
2009.	4.899.384	2.970.612	2.468.688	501.924	60,6%	50,4%	16,9%
2010.	4.818.981	2.841.355	2.273.473	567.883	59,0%	47,2%	20,0%
2011.	4.775.996	2.836.624	2.166.656	669.968	59,4%	45,4%	23,6%
2012.	4.731.007	2.841.135	2.142.682	698.454	60,1%	45,3%	24,6%
2013.	4.630.482	2.853.245	2.198.200	655.045	61,6%	47,5%	23,0%

Извор: Анкета о радној снази, годишњи подаци, 2008-2013, Републички завод за статистику (РЗС)

Број запослених лица радног узраста опао је за нешто више од 450.000 лица или око 17% у периоду 2008 - 2013. година, што је довело до пада стопе запослености (15-64) са 53,7% на 47,5%. У истом периоду број незапослених порастао је за скоро 210.000 лица (или 47%) и довео до повећања стопе незапослености са 14,4% на 23,0%. Потребно је нагласити да разлике у кључним индикаторима тржишта рада „пре” и „после” кризе одражавају не само утицај кризе већ и утицај осталих економских фактора, од којих су процеси транзиције и приватизације најважнији и који се сада налазе у својој завршној фази. Мање повећање незапослености у поређењу са већим смањењем запослености упућује на чињеницу да су многе особе које више не раде прешле у неактивност уместо у незапосленост.

Током 2013. године углавном је заустављено даље релативно погоршавање положаја теже запошљивих лица и посебно осетљивих категорија незапослених, које је иначе било обележје кретања на тржишту рада од 2008. године. У тој години ниједна од четири најбројније осетљиве групе није забележила негативна кретања стопе запослености. Стопа запослености жена забележила је знатан пораст од 2 процентна поена и тако са нивоа од 38,1% у 2012. порасла на ниво од 40,1% у 2013. години. Слично женама, висок раст стопе запослености може се приметити и код старијих особа радног узраста (50-64) где је вредност овог показатеља за свега годину дана порасла за нешто више од 3 процентна поена, односно са 39,2% на 42,3%. Пораст стопе запослености од 2 процентна поена у поменутом периоду забележен је и код лица без квалификација, код којих се стопа запослености увећала са 30,0% на 32,0%. Најмањи напредак у овом погледу оствариле су младе особе (15-24), код којих је стопа запослености остала непромењена и износи 14,5%.

Међутим, сагледавање трендова на тржишту рада у периоду од почетка кризе 2008. године пружа пунију слику о тешком стању на тржишту рада и посебно о драматичном утицају кризе на положај теже запошљивих лица и посебно осетљивих категорија незапослених. Анализа трендова тржишта рада током кризе открива даље апсолутно, али и релативно погоршање положаја највећег броја ових лица на тржишту рада. Само жене су биле у стању да задрже своју релативну позицију, захваљујући њиховом натпросечном учешћу у запослености у до сада боље заштићеном јавном сектору. Млади, старији радници и лица са нижим степеном образовања претрпели су

даље погоршање положаја, што је довело до њихове додатне маргинализације за време кризе. Такав развој не изненађује – у периодима кризе лица која припадају овим групама највише су погођена губитком радних места и најтеже поново налазе посао.

Велики пад запослености забележен је међу младима (15-24), док је истовремено број незапослених у тој популацији порастао, али у знатно мањој мери, што потврђује да се у временима кризе млади људи чешће одлучују за наставак образовања као алтернативу тражењу запослења. Илустрација оваквих тенденција као и степен погоршања положаја младих током кризе, најбоље се може представити односом броја запослених и незапослених лица ове категорије. У години која је претходила кризи, међу радно активним младима било је два пута више запослених него незапослених, док је у 2013. години ситуација драстично промењена и број запослених и незапослених младих је изједначен. Друга група која је погођена у натпросечној мери јесу старији радници (изнад 45, односно 50 година старости). За разлику од младих у овој групи пад запослености иде уз релативно велико повећање незапослености. Док је старосна група од 15-24 погођена отказима и немогућношћу да продужи уговоре на одређено време, а и све мањим бројем нових послова погодних за младе, старији радници више су изложени негативним последицама које су инхерентне процесима приватизације и реструктурирања предузећа.

Опоравак запослености и активности који је приметан од друге половине 2012. године, упркос стагнацији БДП-а и тешкој фискалној ситуацији од посебне је важности за разумевање механизма који утичу на показатеље тржишта рада у Републици Србији. Једна недавна студија¹ идентификовала је следеће трендове који су утицали на аутономни раст понуде рада, а кроз то на повећање активности и запослености. Ови трендови укључују: пад реалних пензија, смањење дознака из иностранства, оштро смањење накнада за незапосленост и недавно смањење реалних износа социјалне помоћи, смањење нерадних доходака од камата на орочене депозите и закупнина пословног и стамбеног простора, као и раздуживање становништва према банкарском сектору. Суштински, становништво је на изазов релативно спорог али продуженог смањења расположивих извора дохотка изван рада реаговало повећањем породичне понуде рада, посебно кроз опоравак неформалне запослености, samozапослености и запослености помажућих чланова породице.

2. Изазови економских реформи у 2015. години и одговор активне политике запошљавања

Целокупан реформски пакет, а посебно мере фискалне консолидације у оквиру њега, као и решавање питања предузећа из портфолија Агенције за приватизацију, несумњиво ће имати снажан негативан утицај на тражњу за радом. Због ових околности укупна тражња за радом ће наставити да буде под притиском, што ће захтевати примену краткорочних подстицајних мера, упоредо са унапређењем укупног пословног окружења. С друге стране, уочени позитивни трендови на страни понуде рада највероватније ће се наставити. Међутим, за њихово одржавање биће неопходна организована институционална подршка, укључујући и подршку активне политике запошљавања, јер подстицаји за понуду рада могу да се исцрпу без довољно снажних подстицаја на страни тражње. Уз то, запосленост генерисана подстицајима на страни понуде рада углавном је извор рањиве, ниско продуктивне запослености.

¹ Макроекономска анализа политике запошљавања у Србији, ИПА 2011 Твининг пројекат „Припрема институција тржишта рада у РС за Европску стратегију запошљавања”, 2014.

До краја 2014 године институционални оквир ће бити темељно измењен. Нови оквир у 2015. години ће укључивати:

1. Измене Закона о раду, које ће донети већу флексибилност и убрзати токове на тржишту рада,
2. Нову регулативу приватизације и стечаја, које ће убрзати реструктурирање и допринети затварању бивших друштвених предузећа која још нису приватизована, нарочито оних у оквиру садашњег портфолија Агенције за приватизацију,
3. Нови систем субвенција за инвестирање и запошљавање – кроз реструктурирање пореских олакшица за нето повећање запослености, али и укупну мању расположивост ових субвенција,
4. Реформу јавног сектора кроз смањење запослености, посебно у административним занимањима, кроз смањење плата за 10% и постепено увођење платних разреда,
5. Пензијску реформу – која ће донети могуће смањење пензија, дужи радни век, увођење актуарских пенала за рано пензионисање,
6. Интензивнију контролу сиве економије.

Да би се ефикасно допринело смањењу ефеката економске кризе и предузетих реформи пружањем подршке теже запошљивим лицима и посебно осетљивим категоријама незапослених, у складу са Националном стратегијом запошљавања за период 2011–2020. године потребно је знатно повећање средстава за мере активне политике запошљавања, на ниво од најмање 0,2% БДП у 2015. години. Средства за мере активне политике запошљавања остала су испод 0,2% БДП у последње три године што је недовољно за изазове које доноси криза.

Имајући у виду да је изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, број 57/14) дата могућност послодавцима из приватног сектора да остваре олакшице приликом запошљавања свих категорија незапослених лица пријављених на евиденцију Националне службе за запошљавање (уз задржавање погодности које се односе на особе са инвалидитетом), програм субвенција за запошљавање биће у 2015. години у потпуности намењен припадницима посебно дефинисаних осетљивих група на тржишту рада, које ће укључивати лица до 30 година, лица преко 50 година, вишкове запослених, Роме и особе са инвалидитетом. Посебно је важно да се очувају позитивни трендови повећања активности и запослености старијих радника, уз интензивније запошљавање младих. Такође, с обзиром на довршетак процеса приватизације, приоритет ће имати и вишкови запослених.

Резултати студија евалуације мера активне политике запошљавања спроведених у Републици Србији последњих година могу се резимирати у оквиру следећих закључака. Мере усмерене на активно тражење посла немају велике нето ефекте, што је очекивано с обзиром на чињеницу да су то углавном „јефтине” мере скромног интензитета и да су, с обзиром на њихову економичност, трошковно ефикасне. Ипак, оне су корисније за особе нижег нивоа образовања.

Што се тиче програма обука, евалуације дају мешовите резултате, али установљени су дугорочни позитивни ефекти. Програми обуке за тржиште рада имају

најслабије, док програми обука за познатог послодавца највеће нето ефекте. Програми стручне праксе такође имају снажан позитивни утицај.

Програми директног субвенционисања запошљавања имају најјаче директне ефекте, али је примећено и да су они генерално скупи као и да би до запошљавања дошло и без мера финансијске подршке. Међутим, ове мере имају значајно место, нарочито у ситуацијама потиснуте тражње за радом. Програми samozapošljavanja корисни су као вид подршке и интензивирања опоравка понуде рада.

Програми јавних радова, у складу са међународним искуством, имају веће ефекте као вид радно-социјалне активације, него као средство за побољшање запошљивости и запошљавања. Ипак, уочени су изузетно јаки позитивни психолошки утицаји на кориснике.

III ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Подршка успостављању ефикасног, стабилног и одрживог тренда раста запослености до краја 2020. године, уз усклађивање политике запошљавања и институција тржишта рада са тековинама Европске уније (ЕУ), што представља основни циљ политике запошљавања, пружиће се кроз остваривање појединачних циљева политике запошљавања у 2015. години који су усмерени на:

- I Побољшање услова на тржишту рада и унапређење институција тржишта рада,
- II Подстицање запошљавања и социјалног укључивања теже запошљивих лица и подршку регионалној и локалној политици запошљавања,
- III Унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал.

На одређивање конкретних приоритета за деловање у оквиру овако дефинисаних циљева утичу многобројни фактори, од којих су најзначајнији:

- Стање на тржишту рада на основу показатеља Анкете о радној снази,
- Идентификовани кључни изазови и препреке на странама тражње за радом и понуде рада,
- Друге информације о текућим и очекиваним кретањима на тржишту рада које потичу од Националне службе за запошљавање, Републичког завода за статистику, домаћих и међународних организација и научних института који прате тржиште рада и политику запошљавања у Републици Србији,
- Нови институционални оквир који се успоставља кроз примену реформског пакета Владе Србије и његове очекиване импликације на трендове и структуре на тржишту рада.

IV ПРОГРАМИ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Програми и мере активне политике запошљавања утврђени овим акционим планом, које ће у 2015. години реализовати Национална служба за запошљавање (НСЗ), самостално или у сарадњи са другим институцијама, реализују се у складу са законом и правилима о контроли државне помоћи. Селекција лица са евиденције НСЗ за укључивање у мере активне политике запошљавања врши се у складу са Упутством о условима за укључивање незапосленог у мере активне политике запошљавања („Службени гласник РС”, број 97/09).

Програми и мере активне политике запошљавања који ће се у циљу повећања запослености и смањења незапослености у 2015. години реализовати су :

1. Посредовање у запошљавању лица која траже запослење

Повезивање понуде и тражње на тржишту рада путем пружања услуга послодавцима и тражиоцима запослења - пружање подршке лицима у активном тражењу посла у складу са утврђеним потребама и договореним индивидуалним планом запошљавања (саветовање усмерено на избор одговарајућих послова, развијање вештина активног тражења посла путем обука за активно тражење посла, клуба за тражење посла); успостављање контакта са послодавцима и задовољавање исказаних потреба, селекција и пуштивање лица које тражи запослење послодавцу ради избора за заснивање радног односа или другог радног ангажовања, организовање сајмова запошљавања и др.

2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере

Саветовање лица при избору, промени занимања и доношењу одлука у вези са каријерним развојем; пружање информација о тржишту рада и могућностима за развој каријере; психолошка процена за потребе класификације; психолошка селекција за потребе запошљавања, укључивања у програме додатног образовања и обука и програме предузетништва; тренинг самоефикасности; радионица за превладавање стреса услед губитка посла, организовање сајмова професионалне оријентације и др.

3. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих

Послодавци који припадају приватном сектору могу за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих остварити субвенцију за запошљавање на новоотвореним радним местима. Субвенција се исплаћује послодавцу у једнократном износу, међутим, крајњи корисник субвенције је незапослено лице које се запошљава кроз ову меру.

Незапослена лица из категорије теже запошљивих, на које се ова субвенција примењује су:

- Млади до 30 година старости,
- Старији од 50 година,
- Вишкови запослених,
- Роми,
- Особе са инвалидитетом.

Висина субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих у 2015. години, осим за особе са инвалидитетом, према степену развијености јединица локалне самоуправе утврђеним у складу са посебним прописом Владе износи:

- за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) - 250.000,00 динара по кориснику;

- за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) - 200.000,00 динара по кориснику;
- за другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) и остале јединице локалне самоуправе - 150.000,00 динара по кориснику.

Наведени износи субвенције се за особе са инвалидитетом увећавају за 20%, тако да износе:

- за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) - 300.000,00 динара по кориснику;
- за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) - 240.000,00 динара по кориснику;
- за другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) и остале јединице локалне самоуправе - 180.000,00 динара по кориснику.

4. Подршка самозапошљавању

Подршка самозапошљавању подразумева пружање стручне помоћи, обуку из области предузетништва и субвенцију за самозапошљавање. Средства за самозапошљавање се одобравају у виду субвенције ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Субвенција се у 2015. години одобрава у једнократном износу од 160.000,00 динара по кориснику, осим у случају самозапошљавања особа са инвалидитетом када се субвенција одобрава у једнократном износу од 200.000,00 динара по кориснику.

Кориснику новчане накнаде може се исплатити новчана накнада у једнократном износу ради самозапошљавања.

Стручну помоћ у циљу подстицања самозапошљавања незапослени остварује кроз информативне и саветодавне услуге у пословним центрима и обуке из предузетништва, а подршка предузетницима у првим годинама пословања се реализује кроз менторинг програм и специјалистичке обуке.

5. Додатно образовање и обука

Додатно образовање и обука јесу активности којима се незапосленом и запосленом за чијим је радом престала потреба код послодавца, коме није могуће обезбедити одговарајуће запослење, пружа могућност да кроз процес теоријског и практичног оспособљавања стекне нова знања и вештине ради запошљавања, односно стварања могућности за запошљавање и самозапошљавање. Додатно образовање и обука спроводиће се према Годишњем програму додатног образовања и обуке који је утврђен овим акционим планом.

6. Подстицаји за запошљавање корисника новчане накнаде

Незапосленом лицу, које је корисник новчане накнаде за случај незапослености најмање три месеца од момента признавања права а заснује радни однос на неодређено

време, једнократно се исплаћује 30% укупног износа новчане накнаде (без доприноса за обавезно социјално осигурање) која би му била исплаћена за преостало време до истека права на новчану накнаду.

7. Јавни радови

Јавни радови се организују у циљу запошљавања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, очувања и унапређења радних способности незапослених, као и ради остваривања одређеног друштвеног интереса.

Средства намењена за организовање јавних радова користе се за накнаду трошкова зарада незапослених лица укључених у јавне радове, трошкова спровођења јавних радова и трошкове превоза. Трошкови зараде не могу бити нижи од минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду, а одређују се у зависности од врсте послова за који се захтева одговарајући ниво образовања и расположивих средстава за ову меру.

У зависности од врсте и сложености послова које обухвата јавни рад, за спровођење одређених јавних радова, биће организована обука, по интерном програму послодавца или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје сертификат о стеченим компетенцијама.

У 2015. години организоваће се јавни радови у области социјалних и хуманитарних делатности, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе. Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи територијалне аутономије и органи јединица локалне самоуправе, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења. Посебна пажња биће посвећена организовању јавних радова у циљу санирања и отклањања последица поплава из 2014. године.

Осим стандардног модела финансирања јавних радова, биће разрађен и модел у оквиру ког ће НСЗ вршити процес селекције учесника јавних радова и финансирати накнаду трошкова зарада незапослених лица ангажованих на спровођењу јавног рада, док ће остали трошкови за спровођење јавног рада бити финансирани из средстава Републике Србије, односно територијалне аутономије или јединица локалне самоуправе.

8. Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом

Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом спроводе се као део процеса целокупне рехабилитације појединца, са циљем што адекватније радно-социјалне интеграције или ре-интеграције на тржиште рада, односно потпунијег укључивања у друштвено-економске токове.

Мере активне политике запошљавања под општим условима спроводе се у групама које чине особе са инвалидитетом и друга незапослена лица, односно под условима прописаним за незапослена лица, у сваком случају када је то могуће, по процени стручних лица НСЗ.

Мере активне политике запошљавања по прилагођеним програмима спроводе се у складу са потребама особа са инвалидитетом, процењеним професионалним могућностима и радном способношћу.

Саставни део свеукупне професионалне рехабилитације чине и мере и активности усмерене на унапређење услова рада и подизање ефикасности особа са инвалидитетом на радном месту, као и јачање компетенција послодаваца који запошљавају особе са инвалидитетом и других заинтересованих субјеката, у циљу оспособљавања за пружање стручне помоћи као подршке особама са инвалидитетом код запошљавања, увођења у посао или на радном месту, праћења при раду и друго.

9. Суфинансирање програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања средствима из републичког буџета (по захтеву територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе)

Територијална аутономија односно јединица локалне самоуправе, може до 28. фебруара 2015. године, преко надлежне филијале НСЗ, поднети министарству надлежном за послове запошљавања захтев за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања.

Узимајући у обзир мишљења филијала на поднете захтеве територијалне аутономије односно јединица локалне самоуправе, НСЗ доставља министарству предлог за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања, у року од 30 дана од дана истека рока за подношење захтева.

У 2015. години одобраваће се учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања, и то:

- јавни радови,
- програм стручне праксе код приватног послодавца,
- програм стицања практичних знања код приватног послодавца,
- субвенције за samozapošljavanje.

Услов за одобравање учешћа у финансирању програма или мера активне политике запошљавања је да територијална аутономија односно јединица локалне самоуправе има:

- формиран локални савет за запошљавање,
- донет локални акциони план запошљавања (ЛАПЗ),
- обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређеног програма или мере. Изузетно, уколико се ради о неразвијеној јединици локалне самоуправе, министар надлежан за послове запошљавања, у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 88/10) може одобрити учешће у финансирању и кад је обезбеђено мање од половине потребних средстава;

- усклађене програме и мере са приоритетима и циљевима локалног економског развоја и локалног тржишта рада.

Критеријуми на основу којих се одобрава учешће у финансирању програма или мера су:

- степен развијености јединице локалне самоуправе,

- индикатори локалног тржишта рада,
- предвиђени ефекат програма или мера и економска оправданост.

Приоритет за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања у 2015. години имају:

- локалне самоуправе погођене поплавама током 2014. године,
- програми и мере предвиђени локалним акционим плановима запошљавања који укључују теже запошљива лица и лица у стању социјалне потребе
- неразвијене јединице локалне самоуправе – утврђене у складу са посебним прописом Владе, и
- захтеви поднети од стране јединица локалних самоуправа које су формирале локални савет за подручје више јединица локалних самоуправа и усвојиле заједнички план запошљавања за подручје тих јединица локалних самоуправа.

НСЗ ће започети реализацију одобрених захтева за учешће у финансирању програма или мера након преноса средстава из буџета Републике Србије и буџета територијалне аутономије односно јединице локалне самоуправе.

Током 2015. године наставиће се са имплементацијом програмских активности из предприступних фондова ЕУ - ИПА 2012, односно директно додељених средстава НСЗ за спровођење мера активне политике запошљавања усмерених ка ширењу мреже клубова за тражење посла, центара за информисање и професионално саветовање и самоуслужних сервиса при НСЗ и јединицама локалне самоуправе, као и сета обука незапослених лица за потребе тржишта рада и каравана за запошљавање.

10. Нова мера у 2015. години

Интеграција корисника новчане социјалне помоћи на тржиште рада

Ова мера активне политике запошљавања има карактер субвенције за запошљавање. Циљ мере је активација незапослених лица који су корисници новчане социјалне помоћи, у циљу њихове радно-социјалне интеграције и смањења зависности од давања из система социјалне заштите. Циљну групу чине незапослена лица пријављена на евиденцију Националне службе за запошљавање која су корисници новчане социјалне помоћи.

Мера се састоји из дванаестомесечне субвенције дела зараде запослених корисника новчане социјалне помоћи у износу од 10.000,00 динара на месечном нивоу. Послодавац – који припада приватном сектору - у обавези је да лице задржи у радном односу још 12 месеци по завршетку мере. У зависности од расположивих финансијских средстава и могућности, корисницима новчане социјалне помоћи који заснују радни однос кроз реализацију ове мере, ће се као стимулација исплаћивати износ од 2,000 динара месечно у трајању од 18 месеци од заснивања радног односа.

11. Пакети услуга за незапослена лица која имају приоритет за укључивање у мере активне политике запошљавања:

Анализа трендова тржишта рада указује на неопходност интензивирања активности у циљу унапређења положаја категорија теже запошљивих лица, а посебно младих, старијих и вишкова запослених, лица без стручних квалификација и

нисккоквалификованих и особа са инвалидитетом. Подстицање запошљавања ових категорија теже запошљивих лица у 2015. години подразумева спровођење следећих пакета услуга:

Пакет услуга за вишкове запослених

Пакет услуга за вишкове запослених који ће спроводити подразумева неколико корака, и то у зависности од тога да ли су у питању активности којима се реагује унапред, пре престанка радног односа запослених или активности са лицима након пријаве на евиденцију незапослених.

Ради превенције незапослености, пре него што се потенцијални вишкови запослених пријаве на евиденцију незапослених, интервенисаће се одређеним активностима, и то:

- организовањем састанка НСЗ са руководством предузећа која се суочавају са вишком запослених и синдикатима у циљу размене информација од значаја за решавање статуса потенцијалних вишкова запослених;
- организовањем општег информативног састанка са потенцијалним вишковима запослених у просторијама послодавца;
- изјашњавањем запослених о мерама за које су заинтересовани, путем попуњавања упитника;
- организовањем саветовања за запошљавање кроз вођење индивидуалних разговора са запосленима који су се изјаснили да желе индивидуално саветовање, у просторијама послодавца.

На основу попуњеног упитника или индивидуалног разговора са саветником за запошљавање, запослени ће се укључивати на обуке, и то:

- клуб за тражење посла;
- обука за развој предузетништва;
- обука за активно тражење посла (АТП-1).

Након пријаве вишкова на евиденцију незапослених НСЗ ће приоритетно укључивати вишкове запослених у програме и мере активне политике запошљавања, а посебно:

- 1) извршити процену запошљивости лица;
- 2) утврдити индивидуални план запошљавања и одредити мере које су најпогодније за активацију и унапређење запошљивости (радионица за превладавање стреса услед губитка посла и друге мере)
- 3) организовати посебно информисање о могућностима и предностима улагања отпремнина у самозапошљавање, удруживање отпремнина ради запошљавања, коришћење лизинга и франшизинга и сл.

Пакет услуга за младе (15-30 година)

Пакет услуга за младе подразумева сет корака које ће НСЗ, за сваку младу особу пријављену на евиденцију незапослених лица, реализовати са циљем превенције застаревања компетенција (знања и вештина) од значаја за конкурентно иступање на тржишту рада и пада у дугорочну незапосленост.

Пакет услуга за младе обухвата:

- 1) процену запошљивости лица;
- 2) утврђивање индивидуалног плана запошљавања и мера које су најпогодније за активацију и подизање запошљивости младих;
- 3) посредовање у запошљавању или укључивање у мере активне политике запошљавања које могу допринети запошљавању (професионална оријентација и саветовање о планирању каријере, стручна пракса, програми запошљавања и развоја предузетништва, програми функционалног основног образовања, стицања практичних знања и др.).

Пакет услуга за лица без квалификација и нискоквалификоване

Лица без квалификација и нискоквалификовани такође имају (као теже запошљива категорија) приоритет приликом укључивања у мере активне политике запошљавања. Пакет услуга за ова лица обухвата:

- 1) процену запошљивости;
- 2) утврђивање индивидуалног плана запошљавања и мера које су најпогодније за активацију и подизање запошљивости лица без стручних квалификација;
- 3) укључивање у мере за активно тражење посла (мотивационо-активационе обуке);
- 4) укључивање у програме додатног образовања и обуке (програм функционалног основног образовања одраслих, програм стицања практичних знања, обуке за тржиште рада и др.), јавне радове и др.

Пакет услуга за особе са инвалидитетом

Пакет услуга за особе са инвалидитетом подразумева посредовање у запошљавању и укључивање особа са инвалидитетом у мере активне политике запошљавања под општим условима и по прилагођеним програмима, у складу са утврђеним индивидуалним планом запошљавања и процењеном радном способношћу особе са инвалидитетом.

12. Учесће у реализацији стратегија и пратећих акционих планова на националном нивоу

12.1. Учесће у реализацији стратегија

Министарство надлежно за послове запошљавања учествује у реализацији стратегија и акционих планова, у делу који се односи на област запошљавања, и то: Стратегији и политици развоја индустрије Републике Србије од 2011. до 2020. године, Стратегији за унапређење положаја Рома, Стратегији за унапређење положаја особа са инвалидитетом, Националној стратегији за побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности, Стратегији за управљање миграцијама, Стратегији развоја образовања у Србији до 2020. године, Стратегији образовања одраслих, Стратегији стручног образовања, Националној стратегији за младе и друго.

12.2. Учесће у реализацији пројеката

Министарство надлежно за послове запошљавања учествује или прати реализацију следећих пројеката:

Р. бр.	Пројекат	Трајање пројекта	Донатор
1.	<p align="center">„Овде смо заједно – европска подршка за инклузију Рома”</p> <p>У оквиру компоненте усмерене ка повећањау запошљивости и запошљавању Рома (поступак мапирања успешних економских иницијатива за запошљавање Рома и праћење реализације одређених видова финансијске и техничке помоћи и подршке), као и компоненте која се односи се на формирање „мобилних тимова” у 20 пилот општина у РС, са циљем системског приступа ублажавању или решавању проблема са којима се суочавају ромске породице, укључујући и повратнике по Споразуму о реадмисији.</p>	2013-2015.	ЕУД, програмски циклус ИПА 2012, спроводи Мисија ОЕБС у РС, у спровођењу учествује НСЗ
2.	<p align="center">„Повећање ефикасности политике запошљавања према угроженим групама”</p> <p>Пројекат обухвата низ активности, усмерених ка даљем ширењу мреже клубова за тражење посла, центара за каријерно вођење и саветовање и самоуслужних станица у НСЗ односно јединицама локалне самоуправе, као и укључивања незапослених лица у обуке за потребе тржишта рада, уз пилотирање модела мобилних учионица а на основу директне доделе средстава.</p>	2014-2016.	ЕУД, уз учешће из буџета РС, програмски циклус ИПА 2012, спроводи НСЗ
3.	<p align="center">„Повећање ефикасности и укључености лица у услуге запошљавања кроз развој система обука заснованог на анализи неусаглашености понуде и потражње (у смислу вештина и знања) на тржишту рада, програма и услуга из области запошљавања прилагођених особама са инвалидитетом и субвенције за запошљавање”</p> <p>У оквиру пројекта планиран је даљи развој система обука, односно програма обука потребних на тржишту рада, са циљем смањења неусаглашености понуде и потражње, повећавање ефикасности политике запошљавања према особама са инвалидитетом и повећање броја лица која су засновала радни однос коришћењем субвенција за запошљавање.</p>	2015-2017.	ЕУД, уз учешће из буџета Републике Србије, програмски циклус ИПА 2013, спроводи МРЗБСП и НСЗ

4.	<p>Прогрес пројекат– „Ка већој запослености кроз међусобно учење са посебним освртом на младе и осетљиве групе”</p> <p>У оквиру пројекта планиране су радионице на којима ће се међусобно учити кроз размену искустава Француске, Румуније и РС у погледу повећања могућности за запошљавање младих и осетљивих група на тржишту рада.</p>	2014-2015 (1 година)	Европска унија
----	---	-------------------------	----------------

12.3. Учешће у активностима Регионалног савета за сарадњу и Стратегији ЕУ за развој Дунавског региона („Дунавској стратегији”)

Министарство надлежно за послове запошљавања активно учествује у раду Регионалне радне групе за израду Стуба инклузивног раста - Димензија „*Запошљавање*”, која представља интегрални део Стратегије Југоисточне Европе 2020 (СЕЕ 2020), усвојене на састанку министара земаља СЕЕ, одржаног 21. новембра 2013. године у Сарајеву.

СЕЕ 2020 представља одговор земаља региона на Европску стратегију 2020 (која је усвојена у јуну 2010. године) и пратеће флагшип иницијативе које препознају да у појединим областима, државе у предприступном статусу могу и треба да раде заједно са државама чланицама користећи отворени метод координације.

СЕЕ 2020 заснива се на 5 стубова раста, подељених у 16 димензија. Општи циљ у оквиру стуба Инклузивног раста, Димензије “Запошљавање”, односи се на повећање стопе запослености за лица 15+ са 39,5 % на 44,4%, на нивоу региона, до 2020. године. Ради достизања постављеног циља, планирана је реализација низа активности у областима покретљивости радне снаге, управљања тржиштем рада и развоја социјалне економије.

Такође, учествује се у спровођењу активности трећег стуба Дунавске стратегије, у приоритетној области девет „Улагање у људе и вештине”, у којој је представник министарства надлежног за послове запошљавања члан Одбора за праћење. Како би се постигао свеобухватни раст заснован на знању и остварио просперитет Дунавског региона потребно је улагати у људе кроз инвестирање у обуку и стицање вештина, борбу против сиромаштва, модернизацију тржишта рада и система социјалне заштите. Као важно поље деловања препознати су и демографски и миграциони проблеми региона, с обзиром да миграциони токови мотивисани различитим економским развојем земаља региона, доводе до одлива мозгова у одређеним деловима и вишка понуде образовне снаге у другим деловима региона.

V ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Финансирање активне политике запошљавања обавља се из средстава буџета Републике Србије, буџета територијалне аутономије и буџета јединица локалних самоуправа, средстава донација, кредита, као и из средстава доприноса за случај незапослености и других извора.

За реализацију планираних програма и мера активне политике запошљавања и као и мера професионалне рехабилитације особа са инвалидитетом које реализује Национална служба за запошљавање у 2015. години потребно је обезбедити 2.800.000.000,00 динара у буџету Републике Србије и 500.000.000,00 динара из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом.

Додатна средства обезбедиће се из буџета територијалне аутономије и јединица локалних самоуправа за учешће у реализацији локалних и регионалних акционих планова запошљавања, као и директног гранта (директно додељених средстава) НСЗ за спровођење мера активне политике запошљавања из ИПА 2012 програмског циклуса. Такође, очекује се почетак спровођења активности из ИПА 2013 програмског циклуса.

Исплата субвенција зарада за особе са инвалидитетом запослених у предузећу за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, побољшање услова рада, унапређење производних програма, увођење стандарда, побољшање квалитета производа и пружених услуга, прилагођавање радних места и друго, такође се финансира из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом.

План укључивања незапослених лица у мере активне политике запошљавања и резултати запошљавања

	МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	Број лица укључен у мере (1)	Број особа са инвалидитетом укључен у мере (2)	Укупан број лица укључен у мере (3) (1+2)	Број запослених (од укупног броја) (3)	
					Број запослених	Ефекат у %
1.	АКТИВНО ТРАЖЕЊЕ ПОСЛА	101.600	4.200	105.800	35.631	
1.1.	Обука за активно тражење посла – АТП 1	35.000	1.200	36.200	13.441	37,13%
1.2.	Тренинг самоефикасности – АТП 2	3.100	/	3.100	700	22,58%
1.3.	Клуб за тражење посла	3.500	200	3.700	1.435	38,78%
1.4.	Сајмови запошљавања	50.000	2.500	52.500	20.055	38,20%
1.5.	Обука за развој предузетништва	10.000	300	10.300	Ефекат приказан у мери самозапошљавања (3.130)	30,38%
2.	ДОДАТНО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУКА	8.700	600	9.300	3.903	
2.1.	Програм стручне праксе	5.000	40	5.040	2.210	43,85%
2.2.	Стицање практичних знања	100	/	100	100*	100%
2.3.	Обуке за тржиште рада	1.300	540	1.840	622	33,81%
2.4.	Обуке на захтев послодавца	800	20	820	656	80%
2.5.	Функционално основно образовање одраслих	1.500	/	1.500	315	21%
3.	СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ	7.000	810	7.810	7.810	
3.1.	Субвенције за самозапошљавање	3.000	130	3.130	3.130*	100%
3.2.	Субвенције за запошљавање на новоотвореним радним местима	2.000	/	2.000	2.000*	100%

3.3.	Субвенција за запошљање корисника новчане социјалне помоћи	2.000	/	2.000	2.000*	100%
3.4.	Субвенције за запошљавање особа са инвалидитетом на новоотвореним радним местима	/	300	300	300*	100%
3.5.	Субвенција зараде особе са инвалидитетом без радног искуства	/	300	300	300*	100%
3.6.	Мере подршке за особе са инвалидитетом	/	80	80	80*	100%
4.	ЈАВНИ РАДОВИ	5.000	1.600	6.600	6.600*	100%
	УКУПНО	122.300	7.210	129.510	53.944	41,65%

*Ефекат мера АПЗ на запошљавање дат је на основу евалуације полазника мера из 2012. године- проценат запослених 6 месеци након изласка из мере које су реализоване у у оквиру ИПА 2011 пројекта „Креирање политике запошљавања засноване на подацима“, осим мера чији је ефекат 100% јер одмах подразумевају запошљавање (субвенције, јавни радови, стицање практичних знања)

VI НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ НАПЗ

Мере активне политике запошљавања и друге планиране активности у оквиру НАПЗ, спроводи министарство надлежно за послове запошљавања, НСЗ, као и други државни органи, институције и социјални партнери.

Ефикасност и ефективност програма и мера активне политике запошљавања утврђених НАПЗ које спроводи НСЗ, прати се путем Споразума о учинку Националне службе за запошљавање који, у складу са Законом, закључују министарство надлежно за послове запошљавања и НСЗ. Тим споразумом ближе ће се уредити задаци, обавезе, циљеви и резултати у 2015. години, рокови за спровођење појединих програма и мера, одговорности, извештавање и др.

VII КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ ЛИЦА

У складу са Законом, теже запошљива лица су она незапослена лица која због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социодемографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или због других објективних околности теже налазе посао. Одређеним програмима и мерама активне политике запошљавања подстиче се равноправнији положај тих лица на тржишту рада, тако да теже запошљива лица имају приоритет код укључивања у поједине мере.

На основу анализа индикатора тржишта рада од избијања економске кризе 2008. године, забележено је најизраженије погоршање положаја три групе незапослених на тржишту рада, а то су млади, старији и лица без квалификација и нискоквалификовани. Од 2013. године, бележи се извесно побољшање положаја већине рањивих група осим младих. Међутим, у току 2015. године, због активности на довршетку процеса приватизације, очекује се погоршање положаја лица старијих од 50 година, као и лица без стручних квалификација.

У 2015. години теже запошљива лица која ће имати приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања су: незапослени млади до 30 година живота,

вишак запослених и незапослена лица старија од 50 година, незапослени без квалификација и нискоквалификовани, особе са инвалидитетом и Роми. У склопу напора да се подстакне радна активација корисника новчане социјалне помоћи, овој категорији лица такође ће бити посвећена посебна пажња.

Међутим, у програме и мере активне политике запошљавања потребно је укључивати и остала теже запошљива лица и посебно осетљиве категорије незапослених као што су: дугорочно незапослени, жене, рурално становништво, избегла и расељена лица, повратници према споразуму о реадмисији, деца без родитељског старања, жртве породичног насиља и трговине људима, самохрани родитељи, супружници из породице у којој су оба супружника незапослена, родитељи деце са сметњама у развоју и сл. на начин којим се омогућава њихова интеграција на тржиште рада и побољшање квалитета живота.

VIII ГОДИШЊИ ПРОГРАМ ДОДАТНОГ ОБРАЗОВАЊА И ОБУКЕ

Годишњим програмом додатног образовања и обуке утврђују се програми и мере додатног образовања и обуке који ће се реализовати у 2015. години.

Реализација Годишњег програма додатног образовања и обука подразумева спровођење појединачних активности, односно програма и мера којима се стичу нова знања, вештине и радно искуство, у циљу стварања могућности за запошљавање и самозапошљавање.

Годишњи програм додатног образовања и обуке заснива се на анализи потреба тржишта рада, односно потреба послодаваца у погледу потребних знања и вештина неопходних за обављање конкретних послова, утврђених у контактима са послодавцима. У складу са тим реализоваће се додатно образовање и обуке за она подручја рада у којима постоји дефицит знања и вештина.

Годишњи програм додатног образовања и обука спроводи НСЗ реализацијом следећих програма и мера:

1.	Програм стручне праксе – подразумева стицање практичних знања и вештина за самосталан рад, у занимању за које је стечено одговарајуће образовање-квалификација без заснивања радног односа. Програм стручне праксе траје 6 месеци, осим у случају када се спроводи у складу са законом у циљу полагања стручног испита, када траје у складу са законом, а најдуже 12 месеци. Програм је намењен незапосленим лицима без радног искуства у струци са најмање средњим образовањем која практична знања и вештине стичу код послодавца који припада приватном сектору.
2.	Програм стицања практичних знања – подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова заснивањем радног односа код послодавца који припада приватном сектору. Програм је намењен лицима без завршене средње школе, односно без квалификација, лицима без квалификација која су завршила кратку обуку или функционално основно образовање одраслих, без обзира на године живота. Послодавац заснива радни однос са незапосленим лицем и остварује право на накнаду трошкова зараде за укључена лица у трајању од 6 месеци. Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још 6 месеци након

	завршетка програма.
3.	Кратке обуке – стицање додатних знања и вештина у циљу унапређења компетенција, конкурентности и запошљивости незапослених лица, уз могућност стицања нове квалификације, односно преквалификације и доквалификације. Обуке су намењене теже запошљивим незапосленим лицима и прилагођене потребама слабије образованих лица, односно лицима без квалификација или са недостајућим знањима и вештинама према исказаним потребама послодаваца за конкретне послове и радна места, са посебним акцентом на практични део наставе током обучавања.
3.1.	Обуке за тржиште рада - стицање стручних додатних знања и вештина у складу са потребама тржишта рада и послодаваца са посебним акцентом на стицање и когнитивних и социјалних вештина односно трансверзалних и генеричких вештина, које подразумевају решавање проблема и аналитичке способности, вештине комуникације и тимског рада, руковођење сопственим задацима, језичке способности и познавање рада са дигиталном технологијом, осећај за иницијативу и предузетништво.
3.2.	Обуке на захтев послодавца - стицање додатних знања и вештина потребних за обављање послова на конкретном радном месту, на захтев послодавца који припада приватном сектору, уколико на евиденцији незапослених НСЗ нема лица са потребним знањима и вештинама Обавеза послодавца је да заснује радни однос са лицем које заврши обуку (уз могућност да, на основу поднетог образложеног захтева, са лицем заснује радни однос и за време трајања обуке). Овај програм може да се реализује истовремено са субвенцијом послодавцу за отварање новог радног места, под истим условима под којима се та субвенција остварује без програма обуке на захтев послодавца.
4.	Функционално основно образовање одраслих Стицање основног образовања и компетенције за обављање једноставних послова. Програм је намењен незапосленим лицима без основног образовања.

Врсту програма додатног образовања и обуке и обухват лица која се укључују одређује НСЗ, у складу са претходно спроведеном анализом потреба тржишта рада (укључујући потребе на локалном и регионалном нивоу) Накнада трошкова додатног образовања и обуке као и висина учешћа НСЗ у трошковима реализације додатног образовања и обуке, у зависности од врсте програма, дефинишу се Програмом рада НСЗ за 2015. годину у складу са расположивим средствима и обухватом лица планираним Споразумом о учинку.

Износ средстава за накнаду трошкова додатног образовања и обуке одређен Програмом рада НСЗ за 2015. годину у зависности од врсте програма, исплаћује се укљученом лицу у једнаким месечним износима као новчана помоћ за време трајања програма.

Учешће НСЗ у трошковима реализације додатног образовања и обуке подразумева трошкове спровођења самих програма од стране извођача, у складу са законом.

IX ТАБЕЛА ПРИОРИТЕТА, МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ НАПЗ

I ПОБОЉШАЊЕ УСЛОВА НА ТРЖИШТУ РАДА И УНАПРЕЂЕЊЕ ИНСТИТУЦИЈА ТРЖИШТА РАДА			
Мера/активност	Исход / Очекивани резултат	Носиоци активности	Извор финансирања
1.1. Унапредити законодавни оквир неопходан за повећање запослености и ефикасно спровођење политике запошљавања	Донета законска решења која доприносе побољшању стања на тржишту рад	Надлежна министарства Социјални партнери	Буџет Републике Србије
1.2. Изградити капацитете за усклађивање са <i>aquis communautaire</i>	Остварен напредак у усклађивању са <i>aquis communautaire</i> у области политике запошљавања, слободе кретања радника и Европског социјалног фонда. Почетак примене Програма реформи политике запошљавања и социјалне политике Ревидирана Национална стратегија запошљавања за период 2011-2020.године.	МРЗБСП НСЗ	Буџет Републике Србије
1.3. Унапредити капацитете НСЗ	Повећање броја саветника у НСЗ који раде директно са незапосленим лицима, кроз унутрашњу реорганизацију НСЗ. Организоване обуке за запослене у НСЗ за рад са послодавцима. Организоване обуке за запослене у НСЗ о примени савремених метода рада посебно метода и техника саветовања теже запошљивих лица. Развијене компетенције запослених за рад у новоотвореним клубовима за тражење посла и центрима за информисање и професионално	МРЗБСП НСЗ	Буџет Републике Србије ТАИЕХ

	саветовање. Наставак припремних активности за приступање ЕУРЕС мрежи.		
1.4. Унапредити капацитете агенција за запошљавање и развити различите облике сарадње агенција и НСЗ	Ојачани капацитети агенција посебно за обављање послова професионалне оријентације, саветовања о планирању каријере, вођење евиденција и др Наставак припремних активности за приступање ЕУРЕС мрежи.	Агенције за запошљавање НСЗ	ТАИЕХ
1.5. Јачати капацитете локалних савета за запошљавање и подстицати дијалог и сарадњу на регионалном нивоу	Развијена партнерства и сарадња јединица локалне самоуправе у циљу подстицања размене примера добре праксе и координације локалних политика. Формирани заједнички локални савети за запошљавање односно кластери, удруживањем више јединица локалне самоуправе на регионалном нивоу.	МРЗБСП НСЗ Јединице локалне самоуправе Стална конференција градова и општина (СКГО)	Буџет Републике Србије Буџет територијалне аутономије/јединице локалне самоуправе
1.6. Јачати капацитете предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом	Пружена стручна помоћ и обезбеђена финансијска средстава за побољшање услова рада и подстицање развоја носилаца послова професионалне рехабилитације.	МРЗБСП НСЗ Предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ Удружење инвалидских предузећа Србије (УИПС)	Буџет Републике Србије Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ ИПА 2013
1.7. Унапредити методе евалуација мера активне политике запошљавања (АПЗ)	Примењује се ревидирана методологија и нове процедуре мониторинга и евалуације активне политике запошљавања. Спроведене евалуације мера АПЗ изабреним методама. Израђени евалуациони извештаји за	МРЗБСП НСЗ	Буџет Републике Србије

	<p>мере АПЗ на локалном и националном нивоу.</p> <p>Евалуациони извештаји се користе у процесу креирања политике запошљавања, посебно у процесу израде националног акционог плана запошљавања.</p>		
<p>1.8. Спровођење анкете за праћење потреба и прогнозирања кретања на тржишту рада и унапређење процедура за планирање на националном и локалном нивоу</p>	<p>Спроведена анкета послодаваца о потребама за занимањима, квалификацијама и знањима и вештинама радне снаге коју запошљавају или намеравају да запосле, на нивоу филијала НСЗ.</p> <p>Израђени прогностички извештаји на локалном и националном нивоу.</p> <p>Извештаји о прогнозама кретања на тржишту рада се користе у процесу креирања политике запошљавања, политике образовања, у процесу израде националног и локалних акционих планова запошљавања, као и израде плана рада филијала НСЗ.</p>	<p>МРЗБСП НСЗ Удружења послодаваца</p>	<p>Буџет Републике Србије</p>
<p>1.9. Унапредити и даље развијати модел интегрисаних услуга</p>	<p>Успостављена сарадња НСЗ, центара за социјални рад и образовних установа и канцеларија за младе и унапређене процедуре за пружање интегрисаних услуга на локалном нивоу.</p>	<p>МРЗБСП МПНТР НСЗ Центри за социјални рад Канцеларије за младе</p>	<p>Буџет Републике Србије</p>
<p>1.10. Даље развијати клубове за тражење посла</p>	<p>Отворени нови клубови за тражење посла у НСЗ и локалним самоуправама и повећан број незапослених лица која су користила услуге клубова за тражење посла.</p>	<p>МРЗБСП НСЗ</p>	<p>Буџет Републике Србије ИПА 2012</p>
<p>1.11. Развијати нове услуге у циљу већег обухвата незапослених лица</p>	<p>Покренута услуга каравана за запошљавање – мобилних учионица</p>	<p>НСЗ</p>	<p>Буџет Републике Србије ИПА 2012</p>

	за пружање услуга незапосленима у тешко доступним подручјима.		
II ПОДСТИЦАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА И СОЦИЈАЛНОГ УКЉУЧИВАЊА ТЕЖЕ ЗАПОШЉЛИВИХ ЛИЦА И ПОДРШКА РЕГИОНАЛНОЈ И ЛОКАЛНОЈ ПОЛИТИЦИ ЗАПОШЉАВАЊА			
Мера/активност	Исход / Очекивани резултат	Носиоци активности	Извор финансирања
2.1. Побољшати ефикасност посредовања у запошљавању, са посебним фокусом на категорије теже запошљивих лица	Посредовано према потребама послодаваца. Информисани послодавци о остваривању олакшица и могућностима запошљавања теже запошљивих лица (млади до 30, старији од 50, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом).	НСЗ	Буџет Републике Србије
2.2. Подстицати запошљавање теже запошљивих лица коришћењем субвенција за запошљавање	Запошљавање лица из категорије теже запошљивих лица (млади до 30 година, старији од 50 година, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом), кроз програм субвенција за запошљавање.	НСЗ	Буџет Републике Србије
2.3. Развој концепта програма мобилности незапослених лица у тражењу посла	Повећана мобилност и запошљавање теже запошљивих лица, посебно у мање развијеним општинама (на пилот основи)	НСЗ	Донаторска средства
2.4. Спровођење пакета услуга за вишкове запослених	Интензивирана сарадња МРЗБСП, НСЗ и послодаваца који имају вишкове запослених, у циљу превенције и раног отклањања незапослености. Лица у статусу вишкова запослених обухваћени пакетом услуга и приоритетно се укључују у мере АПЗ.	МРЗБСП НСЗ Социјални партнери Територијална аутономија /јединице локалне самоуправе	Буџет Републике Србије Буџет територијалне аутономије/јединице локалне самоуправе
2.5. Укључивати незапослена лица старија од 50 година у мере активне политике	Повећан број незапослених лица старијих од 50 година укључених у	НСЗ Територијална	Буџет Републике Србије Буџет територијалне

запошљавања	мере АПЗ. Веће учешће лица старијих од 50 година у програмима запошљавања и самозапошљавања.	аутономија /јединице локалне самоуправе Социјални партнери	аутономије/јединице локалне самоуправе
2.6. Спровођење пакета услуга за младе	За сваку младу особу на евиденцију незапослених, извршена процена запошљивости лица; утврђен индивидуални план запошљавања и одређене мере које су најпогодније за активацију и подизање запошљивости. Веће учешће младих у програмима запошљавања и самозапошљавања. Повећан број младих укључених у програм стручне праксе. Повећан број младих у обукама за тржиште рада.	НСЗ Територијална аутономија /јединице локалне самоуправе МОС Канцеларије за младе Социјални партнери	Буџет Републике Србије Буџет територијалне аутономије/јединице локалне самоуправе ИПА 2012
2.7. Промовисати предузетништво међу младима и организовати менторинг програм за младе предузетнике	Повећан број младих који су информисани о могућностима запошљавања и самозапошљавања. Пружена подршка младим предузетницима путем специјалистичких обука. Младим предузетницима пружена подршка током пословања кроз програм менторинга.	НСЗ Територијална МОС Канцеларије за младе Организације цивилног друштва	Буџет Републике Србије
2.8. Спровођење пакета услуга за лица без квалификација и ниско квалификоване	Лица без квалификација и нискоквалификовани укључени у програме додатног образовања и обуке и друге мере АПЗ.	МРЗСП МПНТР НСЗ Територијална аутономија /јединице локалне самоуправе	Буџет Републике Србије Буџет територијалне аутономије/јединице локалне самоуправе
2.9. Спровођење пакета услуга за особе са инвалидитетом (ОСИ).	Особе са инвалидитетом укључене у мере АПЗ под општим условима у сваком случају када је то могуће, по	МРЗСП НСЗ Удружења ОСИ	Буџет Републике Србије Буџетски фонд за професионалну

	процени стручних лица НСЗ и по прилагођеним програмима у складу са потребама ОСИ, процењеним професионалним могућностима и радном способношћу Обезбеђена радна асистенција за ОСИ и подигнут ниво радносоцијалне укључености ОСИ који се могу запошљавати под посебним условима.		рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ
2.10. Субвенција за запошљавање корисника новчане социјалне помоћи	Корисници новчане социјалне помоћи укључени у новокреиране субвенције за запошљавање корисника новчане социјалне помоћи.	НСЗ Центри за социјални рад	Буџет Републике Србије
2.11. Омогућити прилагођавање радних места за запошљавање ОСИ уз рефундацију трошкова послодавцу у складу са одредбама Закона о професионалној рехабилитацији запошљавању особа са инвалидитетом	Повећан број прилагођених радних места особама са инвалидитетом која се запошљавају под посебним условима на отвореном тржишту и обезбеђена средства послодавцима за рефундацију примерених трошкова прилагођавања радних места.	МРЗБСП НСЗ	Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ
2.12. Промовисати запошљавање ОСИ без радног искуства уз субвенцију зараде, у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, као и запошљавање ОСИ уз субвенције на основу члана 45б. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање и члана 21г. Закона о порезу на доходак грађана	Информисани послодавци омогућностима коришћења субвенције зараде у трајању од 12 месеци за ОСИ без радног искуства, запослене на неодређено време Информисани послодавци о трогодишњој субвенцији дела доприноса за ОСИ по члану 45б. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање и пореза на доходак грађана по члану 21 г. Закона о порезу на доходак грађана.	МРЗБСП НСЗ Пореска управа	Буџет Републике Србије Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања ОСИ

<p>2.13. Организовати мотивационе тренинге у циљу активације Рома, посебно корисника новчане социјалне помоћи Подстицати предузетништво и запошљавање Рома</p>	<p>Повећан број Рома који активно траже посао. Повећан број Рома укључених у програме и мере активне политике запошљавања. Реализовани едукативни семинари и обуке о предузетништву за незапослене Роме</p>	<p>НСЗ Центри за социјални рад Ромске невладине организације</p>	<p>Буџет Републике Србије</p>
<p>2.14. Подстицати запошљавање незапослених жена из посебно осетљивих категорија</p>	<p>Незапослене жене из посебно осетљивих категорија укључене у мере АПЗ, и то:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самохране мајке, - жене из сигурне женске куће односно жртве породичног насиља, - старије жене које су остале без посла (преко 45 година), - младе жене без радног искуства (до 30 година), - кориснице новчане социјалне помоћи 	<p>МРЗБСП НСЗ Организације цивилног друштва</p>	<p>Буџет Републике Србије</p>
<p>2.15. Подстицати женско предузетништво</p>	<p>Организоване обуке за предузетништво. Додељене субвенције за samozapošljavanje женама предузетницама.</p>	<p>НСЗ Организације цивилног друштва</p>	<p>Буџет Републике Србије</p>
<p>2.16. Промовисати флексибилне облике рада погодних за жене и подстицати послодавце на стварање услова за флексибилне облике запошљавања (непуно радно време, рад од куће...)</p>	<p>Информисани послодавци посебно о новим прописима у областима рада и запошљавања, флексибилним облицима рада, субвенцијама и сл. Промовисане мере које би омогућиле боље усклађивање посла и породичног живота и то:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подстицањем послодаваца на стварање услова за флексибилне 	<p>МРЗБСП НСЗ Организације цивилног друштва</p>	<p>Буџет Републике Србије</p>

	облике запошљавања (радно време), - подстицањем оснивања сервиса за социјалне услуге за бригу о зависним члановима породице.		
2.17. Учешће у финансирању програма и мера АПЗ предвиђених локалним акционим плановима запошљавања средствима из буџета Републике Србије	Територијалној аутономији односно јединицама локалне самоуправе одобрена средства за учешће у финансирању програма или мера АПЗ предвиђених локалним акционим плановима запошљавањем средствима из републичког буџета.	МРЗБСП НСЗ Територијална аутономија /јединице локалне самоуправе	Буџет Републике Србије Буџет територијалне аутономије/јединице локалне самоуправе
III УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА РАДНЕ СНАГЕ И УЛАГАЊЕ У ЉУДСКИ КАПИТАЛ			
Мера/активност	Исход / Очекивани резултат	Носиоци активности	Извор финансирања
3.1. Промовисати и даље развијати каријерно вођење и саветовање	Активно учешће у спровођењу стратегија које се односе на каријерно вођење и саветовање и потписани протоколи о сарадњи у циљу реализације конкретних активности. Неформално образовање у сврху повећања запошљивости - организовање програма и обука за стицање преносивих вештина (комуникација, информатичка писменост, иновативност, иницијатива, управљање ресурсима, организационе вештине, финансијска писменост, тимски рад, креативност) Отворени нови центри за каријерно вођење и саветовање у основним, средњим и високошколским	МОС МПНТР МРЗБСП НСЗ Универзитетски и други каријерни центри Организације цивилног друштва	Буџет Републике Србије

	<p>установама.</p> <p>Организовани сајмови професионалне оријентације.</p> <p>Иновирани и промовисани сајтови за каријерно вођење и саветовање.</p> <p>Организоване медијске кампање за промоцију каријерног вођења и саветовања.</p> <p>Креиран и дистрибуиран информативни материјал о каријерном вођењу и саветовању.</p>		
<p>3.2. Даље развијати центре за информисање и професионално саветовање (ЦИПС)</p>	<p>Отворени нови центри за информисање и професионално саветовање у НСЗ и јединицама локалне самоуправе.</p> <p>Успостављена сарадња центара за информисање и професионално саветовање са инфо пултовима при канцеларијама за младе на размени информација од значаја за развој каријере.</p> <p>Успостављено 15 каријерних инфо центара са дефинисаним програмом и стандардима услуга у 15 КЗМ</p> <p>Урађена анализа ефеката услуга КВС на запошљивост младих у 15 каријерних инфо центара</p>	<p>МРЗСП МОС НСЗ Јединица локалне самоуправе Канцеларије за младе</p>	<p>Буџет Републике Србије Буџет јединице локалне самоуправе ИПА 2012</p>
<p>3.3. Даље развијати национални систем класификације занимања</p>	<p>Израђени описи појединачних занимања на основу података прикупљених током истраживања о занимањима.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Иновирани описи за сва занимања - Иновирана класификација занимања формално усвојена - НСЗ и други услужни системи 	<p>МРЗСП НСЗ МПНТР Завод за унапређивање образовања и васпитања Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања</p>	<p>Буџет Републике Србије</p>

	примењују нову класификацију	Привредна комора Србије Социјални партнери РЗС	
3.4. Даље развијати национални оквир квалификација (НОК)	Усвојен НОК за нивое од I до V за стручно образовање и за нивое од VI до VIII за високо образовање. Одређене надлежности и изграђене институције за развој стандарда квалификација (Успостављен одређен број секторских већа)..	МПНТР Завод за унапређивање образовања и васпитања Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања Национални савет за стручно образовање и образовање одраслих Национални савет за високо образовање	Буџет Републике Србије
3.5. Промовисати концепт целоживотног учења	Покренути пилот програми и пројекти на развоју система признавања претходног учења Одређени број лица укључен у процес признавања компетенција и квалификација кроз систем признавања претходног учења. Спроведене активности на промовисању концепта целоживотног учења послодавцима са циљем улагања у вештине запослене радне снаге. Спроведене активности на промовисању концепта целоживотног учења незапосленим лицима, посебно младима.	МПНТР МРЗБСП МОС НСЗ Социјални партнери Организације цивилног друштва	Буџет Републике Србије
3.6. Наставак реформе стручног образовања и обуке	Развијени образовни профили-квалификације у складу са потребама тржишта рада. Остварена сарадња са послодавцима по питању успостављања обавезне	МПНТР МРЗБСП НСЗ	Буџет Републике Србије

	<p>ученичке праксе током стручног образовања.</p> <p>Спроведене обуке чији су исходи учења у складу са стандардом квалификација односно стварним потребама тржишта рада.</p>		
<p>3.7. Наставак реформе формалног образовања</p>	<p>Размењене информације о потребама тржишта рада за потребе планирања и развоја политике формалног образовања у циљу бољег одговора образовања на потребе тржишта рада.</p> <p>Формирана нова секторска већа за развој квалификација.</p> <p>Успостављање програма ученичких и студентских пракси на националном нивоу.</p> <p>Сви факултети воде јавне евиденције о броју студената који су запослени у року од годину дана након дипломирања.</p>	<p>МПНТР Завод за унапређивање образовања и васпитања МРЗБСП НСЗ Социјални пратнери</p>	<p>Буџет Републике Србије</p>

X ИНДИКАТОРИ УСПЕХА У ПРИМЕНИ НАПЗ ЗА 2015. ГОДИНУ

I ПОБОЉШАЊЕ УСЛОВА НА ТРЖИШТУ РАДА		
ЦИЉ	Индикатор	Извор података
Повећање стопе активности 15–64	Стопа активности – пропорција радно активних становника у укупном становништву радног узраста, разврстано према полу, годинама старости, образовном нивоу, регионима.	РЗС, АРС
Повећање стопе запослености 15–64	Стопа запослености – пропорција запослених лица у укупном становништву радног узраста, разврстано према полу, годинама старости, образовном нивоу, регионима.	РЗС, АРС
Смањење стопе незапослености 15–64	Стопа незапослености – пропорција незапослених лица у активном становништву радног узраста, разврстано према полу, годинама старости, образовном нивоу, регионима.	РЗС, АРС
Смањивање дугорочне незапослености	Учешће дугорочне незапослености – удео дугорочно незапослених лица (преко 12 месеци) у укупном броју незапослених радног узраста, разврстано према полу. Стопа дугорочне незапослености – пропорција дугорочно незапослених лица (преко 12 месеци) у активном становништву радног узраста, разврстано према полу. Стопа веома дуге незапослености – пропорција лица која траже запослење најмање 24 месеца у активном становништву радног узраста, разврстано према полу. Број дугорочно незапослених лица на евиденцији НСЗ. Учешће дугорочно незапослених лица у укупном броју незапослених на евиденцији НСЗ.	РЗС, АРС НСЗ
Смањење регионалних разлика	Стопа запослености по регионима, разврстано према полу. Стопа незапослености по регионима, разврстано према полу.	РЗС, АРС
Смањење удела неформалне економије	Број запослених у неформалној економији, разврстано према полу, годинама старости, образовном нивоу, регионима. Учешће неформално запослених у укупном броју запослених.	РЗС, АРС
II ПОДСТИЦАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА И СОЦИЈАЛНОГ УКЉУЧИВАЊА ТЕЖЕ ЗАПОШЉЛИВИХ ЛИЦА		
ЦИЉ	Индикатор	Извор података
Издвајање већег	Износ средстава у буџету РС за мере АПЗ.	МРЗБСП

износа финансијских средстава за мере АПЗ	Учешће финансијских средстава издвојених за АПЗ на годишњем нивоу у БДП.	НСЗ МФП
Већи број незапослених лица укључен у мере АПЗ	Број незапослених лица укључених у мере АПЗ у току једне године, разврстано према мерама, полу, годинама старости, образовном нивоу. Учешће незапослених укључених у мере АПЗ у просечном броју незапослених на евиденцији НСЗ.	МРЗБСП НСЗ
Већи број незапослених лица запослен након укључивања у мере АПЗ	Број запослених лица шест месеци након укључивања у мере АПЗ, разврстано према мерама, полу, годинама старости, образовном нивоу, дужини тражења посла.	МРЗБСП НСЗ
Запошљавање младих до 30 година	Стопа активности младих – пропорција активних становника старости 15–24 у укупном становништву радног узраста, разврстано према полу, образовном нивоу, регионима. Стопа запослености младих – пропорција запослених младих 15–24 у укупном становништву радног узраста, разврстано према полу, образовном нивоу, регионима. Стопа незапослености младих – пропорција незапослених младих 15–24 у активном становништву радног узраста, разврстано према полу, образовном нивоу, регионима. Број младих (15-30) обухваћених мерама АПЗ, разврстано према мерама, полу, образовном нивоу, дужини тражења посла. Учешће младих (15-30) укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ. Реализација пакета услуга за младе.	РЗС МРЗБСП НСЗ МОС Социјални партнери
Запошљавање вишкова запослених	Реализација пакета услуга за вишкове запослених.	МРЗБСП НСЗ Социјални партнери
Запошљавање старијих од 50 година	Стопа активности старијих – пропорција активних становника старости 50–64 у укупном становништву радног узраста, разврстано према полу, образовном нивоу, регионима. Стопа запослености старијих – број запослених старијих 50–64 у укупном становништву радног узраста, разврстано према полу, образовном нивоу, регионима. Стопа незапослености старијих – број незапослених старијих 50–64 у активном становништву радног узраста, разврстано према полу, образовном нивоу, регионима.	РЗС МРЗБСП НСЗ Социјални партнери

	Број старијих (50–65) обухваћених мерама АПЗ, разврстано према мерама, полу, образовном нивоу, дужини тражења посла, филијалама. Учешће старијих (50–65) укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ.	
Запошљавање незапослених без квалификација и нискоквалификованих	Број незапослених без квалификација и нискоквалификованих обухваћених мерама АПЗ, разврстано према мерама, полу, годинама старости, образовном нивоу, дужини тражења посла. Учешће незапослених без квалификација и нискоквалификованих укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ.	МРЗБСП НСЗ
Запошљавање особа са инвалидитетом	Број особа са инвалидитетом обухваћених мерама АПЗ, разврстано према мерама, полу, годинама старости, образовном нивоу, дужини тражења посла. Учешће особа са инвалидитетом укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ.	МРЗБСП НСЗ
Запошљавање Рома	Број Рома обухваћених мерама АПЗ, разврстано према мерама, полу, годинама старости, образовном нивоу, дужини тражења посла. Учешће Рома укључених у мере АПЗ у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ.	МРЗБСП НСЗ Канцеларија за људска и мањинска права